FİDEL CASTRO

EKOSLOVAKYA SORUNU

AŞAMA YAYINLARI

AŞAMA
YAYINLARI

AŞAMA YAYINLARI : 8
İkinci Baskı : Temmuz 1975

Sorumlu Yönetmen
Ahmet ORUÇOĞLU

AŞAMA YAYINEVİ
Necatibey Caddesi 47/9 — Ankara
Tel : 18 18 72

FİDEL CASTRO

ÇEKOSLOVAKYA SORUNU

Çeviren
YILMAZ TUNÇ

Unal Matbaası — 1975

Kapak düzeni : Ziya SÜMER

Bu konuşma 23 Ağustos'ta Çekoslovakya olaylarını incelemek için Devrimci Küba Hükümeti Başbakanı ve Küba Komünist Partisi Merkez Komitesi Birinci Sekreteri Binbaşı Fidel Castro Ruz tarafından yapılmıştır.

Bugün bildirildiği gibi, bu akşam burada Çekoslovakya'daki durumu incelemek için toplanmış bulunuyoruz. İncelememizi, devrimci durumumuzun ve Devrimimiz ile partimizin sürdürdüğü enternasyonalist politikamızın ışığında yapacağız.

Burada ortaya koyacağımız şeylerin bir kısmı bir çoklarının duygularıyla çatışacak; bir kısmı bizim çıkarlarımızla çatışacak ve hatta yurdumuza ciddi riskler yükleyecektir.

Fakat, içinde bulunduğumuz anın, dünyanın her yerindeki devrimci hareket açısından büyük önemi vardır. Bunun için gerçekleri objektif olarak incelemek ve politik önderliğimizin, Merkez Komitemizin, kitle örgütlerimizin önderlerinin, hükümetimizin üyelerinin görüşlerini, yorumlarını açıklamak görevimizdir. Bu, halkımızın geleneklerine ve duygularına da uygun düşmektedir.

İlk olarak Çekoslovakya'da yer alan olayların bizim durumumuzla olan ilişkisinin kısa bir tahlilini yapmanın gereğine inanıyoruz.

Halkımızın bu olaylar hakkında geniş bilgisi vardır ve şimdiye kadar Merkez Komitemizin resmi bir açıklamada bulunmamasına rağmen - çünkü diğer nedenlerin yanında, olayların gelişmesi henüz tamamlanmamıştı ve biz dünyada meydana gelen herşeyi inceleme zorunda değildik - o ülkenin politik hayatında yer alan gelişmeleri izlemekteydik.

Bu yılın başlarında Çekoslovakya'da bir yığın olay meydana gelmeye başladı. Bu olaylar Novotny'nin konuşmasıyla, daha doğrusu Devlet Başkanlığı görevini sürdürmekle beraber, Parti Sekreterliğinden istifasıyla başladı. Bunu, önemli bir askeri kişinin Amerika'ya kaçması izledi. Bundan sonra da Novotny'nin Devlet Başkanlığı görevini de terketmesi için sürekli istekler ileri sürüldü. Ve daha birçok olay ve çeşitli durumlar ortaya çıktı.

Demokratlaşma adı verilen bir süreç başladı. Emperyalist basın, başka bir terim; «Liberalleşme» terimini yarattı ve ilericiler ile muhafazakârlar diye bir ayırıma başladı. İlericilerden kasıtları; siyasi reformlar serisini destekleyenler, muhafazakârlardan kasıtları ise eski önderliği destekleyenlerdi. Biz de doğal olarak, bu ikisi hakkmdaki düşüncelerimizi söylemeliyiz.. Bu ayırım bize, Küba'nın yakın tarihindeki, liberaller ile muhafazakârlar farklılaşmasını hatırlatıyor. Ama böyle bir ayırımın kuşkusuz sosyalist devrimlerinin siyasi süreci içinde düşünülmesi gerekirdi.

Bu durum dünyanın her yerinde sürekli yankılar yaptı. Kimisi, liberaller denilenlere veya demokratlaşma yanlılarına sempati göstermeye başladı. Ve biz sesimizi çıkarmadan gelişmeleri izledik.

Örneğin 24 Nisan 1968 tarihli, Komünist Partisinin organı **Rude Pravo** gazetesinde «Çekoslovakya'daki Gelişmelere Amerikan Basınının Olumlu Tepkisi» başlıklı bir makale yayınlandı.

Çekoslovakya Komünist Partisi'nin organı olan **Rude Pravo** gazetesi; Amerika'nın, Prag'ın kabul ettiği yeni esasların bir sonucu olarak Çekoslovakya'dan daha akıllı bir dış politika beklediğini belirtti.

Emperyalist Basının Övgüsüne Ve Desteğine Sahip Olan Herhangi Birşey Bizde Kuşku Uyandırır.

Bu haberin devamı görülmüyor ama, bu haber Amerikan basınının Çekoslovakya'daki değişiklikleri dikkate değer bir hoşnutlukla karşıladığını gösteriyor. Kuşkusuz, Amerikan basını, kapitalist basın, emperyalist basın, Çekoslovakya'daki gelişmeleri en olumlu karşılayanlardandır. Doğal olarak, emperyalist basının bunca övgüsüne, desteğine ve coşkun alkışlarına hedef olan herhangi birşey bizde şüpheler uyandırır.

Daha sonra 2 Mayıs 1968'de şu haber yayınlandı: «Çekoslovakya, Amerika'nın, Çekoslovak altınlarını geri vermesi için yaptığı isteği tekrarladı.

Prag Hükümeti Washington'a, Amerikan Hükümetince tutulan Çekoslovak altınlarını derhal geri vermesi için yaptığı isteği tekrarladı.»

«Bugün Amerikan Büyükelçiliğine verilen bir notada, Çekoslovak Hükümeti, Amerika'nın davranışını ciddiyetten uzak olarak niteledi ve Washington'un elinde bulunan ve hukuken Çekoslovakya'ya ait olan 18.433 kiloluk altını hemen geri vermesi gerektiğini ileri sürdü. Altınları Çekoslovakya'dan Naziler çalmış ve Amerika tarafından iki ülke arasındaki hesapları garanti etmek üzere müsadere edilmiştir.

Daha sonra, 11 Haziran 1968'de «Çekoslovakya için muhtemel Amerikan kredisi» adlı makale şöyle devam ediyordu:

«Güvenilir kaynaklara göre New York Millî Bankası İkinci Başkanı'nm Çekoslovak Banka müdürleri ile yaptığı görüşmelerde Çekoslovakya'ya Amerikan kredisi verilmesi ihtimali ileri sürülmüştür.»

«Amerikan Bankasının İkinci Başkanı Miraslava Kriz, toplumlarındaki sosyalist ilkeleri değiştirmeden Polonya ve Yugoslavya'nın da Amerikan bankalarından büyük krediler aldıklarını söylemiştir.»

Böylece kredi fikri savunulurken bir başka ülkenin, Polonya'nın da — ki bugün Çekoslovakya'ya askerî birlik gönderen ülkelerdendir — Amerikan bankalarından büyük krediler aldığı söz konusu edilmektedir. İlginç bir ayrıntı değil mi?

Ve 18 Haziran 1968'de Alman dergisi «Çekoslovakya'nın Federal (Batı) Almanya'dan kredi isteğini» doğruladı.

Haftalık Spiegel'in bugün açıkladığına göre; «Moskova'nın ekonomik tedbirler alacağından çekinen Prag, kısa bir süre önce Bonn'a yanaşarak kredi istedi.»

Dergiye göre; «Bununla beraber Federal Hükümet Sovyetler Birliği ile olan ilişkilerindeki gerginliği önlemeyi tercih etti ve Bakanlar Kurulu böylelikle Ekonomi Bakanı Schiller'in kredi için Prag'a Dünya Bankası kanalı ile garanti sağlamak şeklinde ileri sürdüğü görüşü kabul etti.»

Speigel, «Çekoslovakya'nın karşılık olarak, Alman Federal Cumhuriyeti ile daha geniş ilişkilere girmeye söz verdiğini, Almanya'nın Prag'da ticarî misyon bulundurmasını kabul ettiğini ve bunların yanısıra gelecek yıl başından başlıyarak iki ülke arasındaki diplomatik ilişkilerin normalleştirileceğini ima ettiğini» yazıyor.

«Çekoslovak ve Batı Alman temsilcileri arasında ekonomik görüşmeler. 27 Haziran.»

Bu habere göre; «mevcut ekonomik sorunlar üzerinde Çekoslovakya ile Batı Almanya arasında iki gün sürecek ekonomik görüşmeler» yapılacaktır.

Görüşmeler Bonn Dış Politika Kurumu ve Prag Uluslararası Siyaset ve Ekonomi Enstitüsü tarafından düzenlenmiştir.

«Çekoslovak Heyeti Enstitü Başkanı Antonin Anejderek başkanlığında, Alman heyeti ise Bonn Dış Politika Kurumu Başkanı ve geçen yıl sonuna kadar Federal Almanya'nın Moskova Büyük Elçiliğini yapmış bulunan Büyük Elçi Von Walther başkanlığındadır.»

«Von Walther, Alman heyetinin Çekoslovakya'nın ekonomik ihtiyaçlarını ve olanaklarını öğrenmek istediğini önemle belirtti ve Batı Almanya'nın Çekoslovakya ile ekonomik ilişkilerini esaslı bir şekilde arttırmaya hazır olduğunu ima etti.»

«Dr. Anejderek, görüşmelerin, olanakları açıkça ortaya koyacağını ve iki ülke arasındaki ilişkilerin gelecekteki gelişmesine yardımcı olacağını söyledi.» vb. vb.

Hepiniz, Demokratik Alman Cumhuriyetini tanımamız üzerine, Alman Federal Cumhuriyetinin bizimle derhal her türlü ilişkisini kestiğini ve bu durumun bugüne kadar devam ettiğini bilirsiniz.

Bütün bu devletlerin nasıl davrandığını ve hepsinden öte, Alman Federal Cumhuriyetinin Yankee emperyalizminin aracı olarak davrandığını biliriz.

Bir olaylar zincirini gördünüz: Liberaller ve emperyalizm arasındaki ilişkilerin bir «balayı» başlangıcı durumunu almasını. Belirli ekonomik durumlarla ilgili olaylara özellikle başvurdum. Çünkü olayların gelişim süresi içinde, politik durumlarla ilgili bir dizi olay yer aldı.

Liberal kızgınlıklar, açıkça dışarı vuruldu; muhalefet partilerinin kurulması için bir sürü politik slogan geliştirilmeye başlandı.

Basının burjuva anlamında bir «özgürlüğe» sahip olmasını sağlayacak tedbirleri öngören sloganlar ortaya atıldı. Bu, karşı-devrimin ve sosyalizmin başlıca düşmanları olan sömürücülerin serbestçe sosyalizm aleyhinde konuşabilme ve yazabilme hakkına sahip kılınması demektir. Bütün bunların sonucu olarak, başlıca kitle haberleşme araçlarını gerici unsurların ele geçirmesi süreci başladı.

Dış politika alanında ise kapitalist kavramlarla ve tezlerle, batı ile açıkça uzlaşan sloganlar ortaya atıldı. Elbette bunlar tamamen doğru bazı sloganlara bağlandı. Liberalleşme ya da demokratlaşma hareketinin belli bir ölçüde sempati ile karşılanmasını da bu sloganlar sağla-

di. Hatta kendi sorunlarını ve çelişkilerini çözememiş bazı Avrupa Komünist Partileri ile liberalleşme hareketini sempatiyle karşıladıklarını belirttiler. Öyle bir durum ortaya çıktı ki, herkes kendi çıkarım, yanlış yöntemle yürütülen, bürokratik politikanın, yığınlardan kopuk politikanın, kısacası eski önderliğin sorumlu olduğu politikanın ortaya çıkardığı sorunları çözmek için kullanıyordu. Sosyalist devrimin ve sosyalist sistemin Çekoslovakya'da kendine özgü bir biçime bürünmesi şeklinde konuşmalar da arttı.

Böylece bu eğilimler aynı zamanda geliştiler. Bazıları değişmeyi haklı çıkarmaya çalıştı, diğerleri ise bu değişmeyi açıkça gerici bir politikaya yönelttiler. Ve bu durum görüşleri şaşırttı.

Çekoslovakya'daki Siyasi Durumun Kötüleştiğinden Ve Geriye, Kapitalizme Doğru Bayır Aşağı Gittiğinden Ve Amansızca Emperyalizmin Kollarına Düşmekte Olduğundan Hiçbir Kuşkumuz Yoktu

Diğer taraftan biz inanıyoruz ki—ve bu çok önemlidir—Çekoslovak rejimi tehlikeli bir biçimde, sistemde esaslı bir değişikliğe doğru gidiyordu. Kısacası biz inanıyoruz ki, Çekoslovak rejimi, kapitalizme ve amansızca emperyalizme doğru sürükleniyordu. Bundan en ufak bir kuşkumuz yoktu.

Bunu söyleyerek başlıyalım! Çünkü buna bağlı diğer bazı konular üzerinde de söyleyeceklerimiz var. Bu konulara ilişkin olarak dünyada bizim görüşlerimizi paylaşmayan kişiler de var. Çok kişi herhangi bir tehlikenin söz konusu olmadığını ileri sürdü. Bir çok eğilim, kültürel alandaki ve bu tipteki özgürlükleri memnunlukla karşıla-

dı. Çünkü, doğal olarak dünyada bu tip sorunlarda hassas olan bir yığın insan vardır. Bu konuda çok yanlışlıklar, çok hatalar yapıldı. Ve elbette bu soruna nasıl yaklaşılacağına ilişkin bazı kavramlar var. Aydınlar bunun yanısıra başka sorunlarla da ilgilenmektedirler. Örneğin; Vietnam sorunu ve daha başka sorunlarla da ilgilenmektedirler. Denilebilir ki kendi sorunlarına sahip olan, genel olarak Avrupa'nın sorunlarına, gelişmiş dünyanın sorunlarına sahip olan dünya ilerici düşüncesinin bu bölümü, dünyanın büyük kısmıyla, emperyalizmin baskısı altındaki, yeni sömürgecilik altındaki ve dünyanın kapitalizmin sömürüsü altında bulunan geri bırakılmış kısımlarıyla az ilgili olan sorunlara daha büyük bir ilgi duymaktadırlar. Ve ümitsiz, açlık içinde, büyük ihtiyaçlar içinde yaşamakta olan yüzmilyonlarca insan için, saç uzatmak ya da uzatmamak sorunundan çok daha önemli sorunlar vardır. Bu çok ihtilâflı bir nokta olabilir, ama yiyecek bulabilme olanağı elde edip edemeyeceği sorunu ile karşı karşıya bulunan insanlar için pek de meraklı şeyler olmasa gerek.

Böylece, kimisi değişmelerin olumlu yanlarını hoş karşıladı, kimisi olumsuz yanları üzerinde durdu; kimisi durumun ortaya çıkardığı yeni biçimleri destekledi ve onlara inancını gösterdi, kimisi de bunları karşısına aldı.

Biz şu sonuca ulaştık: Çekoslovakya'daki siyasî durumun; kötüleştiğinden ve geriye, kapitalizme doğru bayır aşağı gittiğinden ve amansızca emperyalizmin kollarına düşmekte olduğundan hiçbir kuşkumuz yoktu.

Bu çok önemlidir. Şuna inanıyorum ki yürekten kabul ettiğimiz, halen de etmekte bulunduğumuz bu görüş bu olaylara ilişkin yerimizi ve tutumumuzu belirtmek açısından çok önemlidir.

Doğaldır ki, emperyalist dünya bu durumdan çok hoşlandı ve her fırsatta destekledi. Kuşkusuz, emperyalistler neşe içinde ellerini oğuşturdular ve bu durumun herhangi bir şekilde sosyalist dünyada yapacağı zararları düşündüler.

Bir çok fırsatta emperyalistler, sosyalist ülkeler ve Doğu Avrupa ile ilgili politikalarının ne olduğunu açıkladılar. Ve kongrede, basında her zaman liberal eğilimlerin destekleneceğini, ekonomik yardımlar sağlanacağını ve orada sosyalizme bir muhalefet yaratmak için tüm olanakların kullanılacağını açıkladılar. Emperyalistler yalnız Çekoslovakya'da değil, Doğu Avrupa'nın bütün ülkelerinde, hatta Sovyetler Birliğinde, bir kampanya yürütmektedirler. Her türlü yolla kamuoyunun dikkatini gelişmiş sanayi toplumundaki hayat tarzına, gelişmiş burjuva toplumundaki tüketim olanaklarına çekmeye çalışmaktadırlar. Bütün bunları radyo aracılığı ile, kültürel değişim adını verdikleri nesne aracılığı ile yürütmekteler ve açıkça, kitleler arasında bütün bunlara, tüketim zevklerine bir hayranlık, bir arzu uyandırmaya çalışmaktadırlar. Bunları yaparken bu duyguların kitlelerin devrimci duyguları ve fedakârlık duyguları ile ters orantılı bir artış göstereceğinin çok iyi bilincindedirler.

Emperyalistler, sınıflı toplumdaki lüksün; hangi koşullar altında olursa olsun, sosyalist toplumların hiç bir zaman amaçlamıyacakları, çok incelikle geliştirilmiş bir sanatın; tüketimin, sınıflı toplumun burjuva yüzünün, bol miktarda propagandasını yapmaktadırlar. Ve mutfak eşyalarını, otomobillerini, her türlü lüksü —her yerde yaptıkları gibi— istismar etmektedirler. Bu onların dergilerinde her zamanki silâhları, onların propagandalarıdır.

Kaynaklarının, ticaretlerinin ve bu gibi şeylerin fiyatları ile oynayabildiklerinden «Doğu Avrupa için politika»

adını verdikleri politikaları vardır. Bunu Küba'ya uygulayamamaktadırlar. Küba bütün pazarlarda sürekli bir eziyet altındadır. Bizi; satın almaktan, satmaktan, tek bir çekirdek almaktan, herhangi bir şey almaktan alakoymuşlardır. Ve bu politikayı Küba'ya karşı amansızca yürütüyorlar. Neden? Onlar böyle manevralarla ülkemize sızabilme şanslarının olmadığını biliyorlar. Bu emperyalistlerce pek iyi biliniyor. Böyle manevraların Küba halkının devrimci ruhunu çökertemiyeceğini ya da zayıflatamayacağını biliyorlar. İşte bunun için bize karşı sürekli ve amansız bir savaş veriyorlar, bizi daima en zor durumlara düşürmeye çalışıyorlar. Bize karşı politikaları daima böyle olmuştur.

İlâç konusunda ileri sürdükleri koşulun dışında, Küba ve Amerika arasında hiçbir ticaretin olmadığı bilinmektedir. Bu koşul incir çekirdeğini bile doldurmaz. Çünkü ilâç bile alamamaktayız. Aslında ülkemize ilâç satışını da yasaklamışlardır.

Emperyalistler, ihtiyaçlarımızı karşılamak için bizi gerektiğinden çok daha fazla para harcamaya zorunlu kıldılar. Abluka, bizi, ihtiyaçlarımızı çok yüksek fiyatlardan elde etmeye zorladı ve çeşitli zamanlarda açıkladığımız sorunları yarattı.

Asıl Üzerinde Durulacak Nokta, Sosyalist Kampın, Sosyalist Bir Ülkenin Kopmasına Ve Emperyalizmin Kollarına Düşmesine İzin Verip Vermeyeceğidir. Ve Bizim Görüşümüz Odur ki, Buna İzin Verilemez Ve Sosyalist Kampın Böyle Bir Durumu Önlemeye Hakkı Vardır

Ve tam bu noktada ilk önemli iddiayı öne sürüyorum: Biz Çekoslovakya'nın karşı devrimci bir duruma, kapitalizme ve emperyalizmin kollarına doğru ilerlediğine inanıyorduk.

Böylece bu, bizim, birkaç sosyalist ülkenin giriştiği harekâta ilişkin yerimizi belirler. Şöyle ki, biz bu ihtimalin gerçekleşmesini ne olursa olsun şu ya da bu biçimde önlemenin, ama mutlaka önlemenin gereğine inanıyoruz.

Benim bunu, görüşlerimizin ışığında incelememe izin veriniz.

Biçimin tartışması son tahlilde en önemlisi değildir. Kabul edilsin veya edilmesin, asıl üzerinde durulacak nokta, sosyalist kampın, sosyalist bir ülkenin kopmasına ve emperyalizmin kollarına düşmesine izin verip vermeyeceğidir. Ve bizim görüşümüz odur ki, buna izin verilemez ve sosyalist kampın böyle bir durumu önlemeye hakkı vardır. Şunu açıkça söyleyelim ki biz bu gerçeği asıl üstünde durulacak nokta olarak görüyoruz.

Bununla beraber yalnız bu gerçeği gözönüne alıp, başkalarını gözönüne almamak da yeterli değildir. Çekoslovakya karşı devrime doğru ilerliyordu ve bunu önlemek gerekliydi. Başka alternatif yoktu diyerek basit bir sonuca ulaşmak da yeterli değildir. Böylesine dramatik, şiddetli ve acılı bir tedbir alınmasını gerektiren nedenler ve bunu etkileyen etkenlerin neler olduğunu da araştırmalıyız. Halkların büyük saygı duyduğu ve çok kereler adaletsizliğe karşı, halklara kalkan görevi gören hukuk ilkelerinin ve uluslararası kuralların tartışmasız bir şekilde ihlalini gerektiren etkenler nelerdir?

Çünkü, Çekoslovak Devletinin egemenliğinin ihlâl edildiği inkâr edilemez. Eğer edilirse bu hikâye olur, yalan olur. Gerçek olan ihlâlin açık olduğudur. Ve bu noktada ben, bizim egemenlik anlayışımıza, hukuk ilkeleri ile, siyasî ilkeler ile ilgili anlayışımıza değineceğim. Hukukî açıdan bu durum haklı gösterilemez. Bu çok açıktır. Bizce Çekoslovakya için verilen karar hukukî değil, ancak siyasî açıdan savunulur. Hukukiliğin izi yoktur. Ve gerçekten de yoktur.

Devrimci hareketi dünyada bu kadar güç durumlarda bırakan, bütün bir halkı gerçekten yaralayan böylesine bir çözümün bulunması hangi koşullar sonucu ortaya çıktı? Böylesine bir tedbir, bütün bir halkı, hiç de hoş olmıyan koşullar altında, ülkelerinin, sosyalist ülkelerin

orduları da olsa, yabancı ülkelerin ordularınca işgal edilmesini görmeğe ve buna katlanmaya bir ülkenin milyonlarca vatandaşını ya sessiz kalmak, ya da Yankee ajanlarıyla, sosyalizm düşmanlarıyla, Batı Almanya'nın ajanlarıyla, işgalin yarattığı bahane ile kendilerini egemenliğin, yurtseverliğin ve Çekoslovakya'nın özgürlüğünün savunucuları diye yutturmaya kalkan faşistler ve gerici ayak takımı ile dostluğa zorluyor.

Mantıken, bu deney ve bu eylem Çekoslovak halkı hesabına acı ve trajik bir durum yaratmıştır. Bunun için her ne kadar tartışmasız bir zorunluluk idiyse de— sosyalist ülkelerin böyle durumları önlemesini, mutlak bir gereklilik olduğu sonucuna kolayca varamayız. Nedenlerini incelemeliyiz. Hangi koşulların, isimleri hiç bir yerde açıklanmayan bir grup kişiye, Çekoslovakya'yı sosyalist ülkeler topluluğundan ayırmak için yapılan emperyalist entrikalarına ve oyunlarına, karşı devrimin zaferine engel olmak için, Çekoslovakya'da yirmi yıllık bir sosyalizm deneyinden sonra, sosyalist kampın diğer ülkelerinin ordularına başvurma zorunluluğunu duyurmuş olduğunu bilmeliyiz.

Baylar, hangi koşullar altında olursa olsun yirmi yıllık sosyalizm deneyinden sonra, sosyalist devrimden sonra, bizim ülkemizde karşı devrimci bir yönelişin ve emperyalizme kayışın dehşetine kapılan bir grup dürüst devrimcinin, bu gidişi önlemek için dost orduların yardımını isteme zorunda kalabileceği bir durum olabilir mi? Bu halkın sosyalist bilincine ne olmuş olacak? Bu halkın devrimci uyanıklığına ne olmuş olacak? Bu halkın baş eğmezliğine, devrimci mâneviyatına ne olmuş olacak? Eğer böyle bir durum ortaya çıkarsa bizim için devrimin temelleri olan herşey ne olmuş olacak?

Böyle bir durumun ülkemizde asla ortaya çıkmaya-

cağını söylemeye gerek yok. Çünkü, ilk olarak biz, devrimin önderliğinin temel görevinin ve sorumluluğunun böylesine durumlar yaratabilecek bozuklukların gelişmesini önlemek olduğuna inanıyoruz. Ve ikincisi Baylar, pratik bir nedenden dolayı, yalnız manevi bir nedenden değil, —çünkü devrimin devamını sağlamak için, devrimden yirmi yıl sonra böylesine yöntemlere başvurmak gerekiyorsa, kendi kendimize böyle bir devrim hakkında ne düşünüleceğini sormamız gerek— bu çok basit, pratik nedenden dolayı da bu ülkenin önderleri kimden ordu göndermelerini isteyebilir? Çünkü çevremizdeki ordular, yalnız Yankee orduları ve onlarla işbirliği halindeki kuklalarının ordularıdır. Ve biz dünyanın bir köşesinde o kadar tecrit edilmiş durumdayız ki, devrimimizi kurtarmak için müttefikimiz olan ordulardan yardım istememizin en uzak bir ihtimali yoktur. Ve ben bunun gereğini duymasına ve bu olanağı bulmasına rağmen, bu küçülmeyi gösterebilecek kişinin bulunduğunu sanmıyorum.

Biz ne biçim sosyalistler ve bu ne biçim bir sosyalist devrim olacak ki, yirmi yıl sonunda biz devrimi kurtarabilmek için kendimizi böylesine bir şey yapma zorunda bulacağız?

Ne zaman biz dış yardım düşünsek aklımıza emperyalist birliklere karşı ve emperyalist ordulara karşı dövüşmek için dış yardım geldi.

Bu şartları tahlil ediyorum, çünkü biliyorum ki halkımız bu sorunun açıklığa kavuşmasıyla ilgilenmekte.

Biz bir devrimde böylesine şeylerin olmasını düşünemeyiz. Ben yüksek şahsiyetlerin (işgali sağlamak için) başvurmasını özür olarak kabul etmiyorum. Çünkü biricik özür olarak yalnız şu basit politik gerçek gösterilebilir: Çekoslovakya, karşı devrimci bir duruma doğru ilerli-

yordu ve bu sosyalist topluluğun bütününü ciddi bir şekilde etkilemekteydi. Ve bu «incir yapraklarının» ardında her türlü biçim gereklidir. Bu bütün sonuçları ve bütün kapsamı ile apaçık siyasî bir gerçektir.

Ancak biz sadece bu gerçeği kabul etmenin ve başkasını aramamanın mı yeterli olduğunu, yoksa bu çok acı deneyin siyasî sonuçlarını araştırmanın mı temel zorunluluk olduğunu soruyorduk. Ve tekrarlıyoruz, bu koşullar nasıl mümkün olmuştur? Bunu yaratan etkenler tahlil edilmelidir. Ve böylesine bir durumu yaratan nedenlerin derin bir tahlilinin yapılması bize anlaşılmaz gelen, bize olanaksız gelen, emperyalistlerden 90 mil uzakta, devrimi devam ettirme zorunda olan ve Çekoslovakya'nın düştüğü duruma düşmenin, devrimin ve herşeyin sonu, köleliğin en kötü koşulları altına düşmek, amansız bir düşmanın eline düşmek demek olduğunu bilen Küba'lı devrimcilere olanaksız gelen böylesine bir durumu yaratan nedenlerin derin bir tahlilinin yapılması, sosyalist hareket için kaçınılmaz bir görevdir. Elbette bu derin tahlil şimdi yapılamaz ve yapılmış olamaz. Fakat bazı gerçekler ve fikirler ortaya konulabilir. Ülke yönetiminde bürokratik yöntemler, yığınlarla ilişkilerin zayıflığı—her devrimci harekette gerekli olan ilişkiler— Sosyalist ideallerin ihmali. Sosyalist ideallerin ihmalinden ne kastediyoruz? Şunu kastediyoruz: İnsanın sınıflı toplumda olduğunu, sınıflı toplumda sömürüldüğünü, köleleştiğini ve idealler için mücadele ettiğini unutmasını kastediyoruz. Sosyalizmden bahsedince yalnız sömürünün yok olacağını, sömürüden doğan fakirliğin yok olacağını ve bu sömürünün sonucu olan geri bırakılmışlığı değil; aynı zamanda sınıfsız toplum yaratmak konusundaki bütün o güzel emellerin; bencillikten arınmış bir toplum, insanın artık paranın kölesi olmadığı, kişisel kazanç için çalışmadığı ve bütün toplumun ihtiyaçlarının tümünü tatmin etmek

için; insanlar arasında adaleti, eşitliği, kardeşliği ve halkların her zaman elde etmeyi arzuladıkları amaçları insan toplumunun bütün ideallerini gerçekleştirmek ve kurmak için çalışmayı da kastediyoruz.

Gelecekteki aşamalarda, devrimci halkımızın, sınıfsız toplumdan ne aldıklarını gösterecek kavramları merak etmeleri gerekir. Sınıfsız toplum ideali, sanayileşmiş burjuva toplumunun ideali olamaz, hangi koşullar altında olursa olsun burjuva-kapitalist tüketim toplumunun ideali olamaz.

Sosyalist ideal, bir an için bile, enternasyonalist olmadan var olamaz. Hangi ülkede olursa olsun, orada sosyalizm için mücadele edenler dünyanın geri kalan kısmını unutamazlar. Dünyanın bir kısmında var olan yoksulluğu, fakirliği, cehaleti, acıyı ve sömürüyü aslâ unutamazlar. Bir an için bile, dünyanın bir kısmının ihtiyaçlarını aslâ unutamazlar. Biz inanıyoruz ki, dünya gerçeklerinin unutulmasına göz yumulursa, yığınlara gerçek enternasyonalist görüşü, gerçek devrimci görüşü aşılamak olanaksızlaşır. Dünya gerçeklerinin unutulmasına göz yumulursa, bu, emperyalizmle yüzyüze gelmek tehlikesini arttırır. Yığınlar yalnız maddî dürtülerle ve daha fazla tüketim vaadleriyle harekete sokulurlar.

Enternasyonalist Duyguların, Dünyanın Sorunlarına Karşı İlginin Ve Uyanıklılığın, Avrupa'nın Belirli Sosyalist Ülkelerinde Yok Olduğunu Ya da Çok Zayıf Olduğunu İleri Sürebiliriz

Bugün, açık ve samimi konuşmak gerek. Bu ideallerin ve enternasyonalist duyguların dünyanın sorunlarına karşı ilginin ve uyanıklılığın Avrupa'nın belirli sosyalist ülkelerinde yok olduğunu ya da çok zayıf olduğunu ileri sürebiliriz. Hepsine demiyoruz ama, Avrupa'daki sosyalist ülkelerin birden fazlasında. Küba bursuyla giden öğrencilerimiz de dahil olmak üzere bu ülkelere gidenler, çok kere tamamen küskün ve gördüklerine canı sıkılmış olarak dönmekte ve bize «orada gençlik devrimci ideallerle ve enternasyonalizm ilkeleriyle yetiştirilmiyor ve Batı Avrupa ülkelerinde hüküm süren idealler ve eğilimlerin büyük etkisi altında» diyorlar. Çok yerde başlıca sohbet konuları para ve buna benzer güdüler, maddi dürtülerin her çeşidi, maddi kazançlar ve maaş-

lar olduğunu söylüyorlar. Bütün bunlar gösteriyor ki bu gibi yerlerde sosyalist bilinç ve enternasyonalist bilinç yerleşmemiş.Bazıları şaşkınlık içinde bize oralarda gönüllü işi olmadığını, gönüllü işin karşılığının ödendiğini ve bunun olağan bir davranış olduğunu ve oralarda gerçek gönüllü işin anti-marksist bir akım kabul edildiğini söylediler. Şu ya da bu dürtünün kabulünü belirleyen, paraşütle atlamadan bir uçağı ustalıkla yere indirmeye varıncaya kadar herşey yapıldı. Vatandaşlarımızın duyguları, maddi dürtülerin böylesine kabaca ticaretinden dolayı incinmiş.

Ve bunların yanında hep birlikte barış vaazı. Sosyalist ülkelerde büyük ölçüde ve aralıksız barış vaazı verilmiştir, biz kendimize bu kampanyanın nedenini soruyoruz. Biz savaş taraftarı mıyız? Biz barış düşmanı mıyız? Barış düşmanı değiliz; savaş taraftarı değiliz; dünyanın bir anda yokolmasım istemiyoruz. Bunları söylemek zorunluluğunu duyuyorum, çünkü, nezaman böyle sorunları incelersek derhal klişeleşmiş savaş kışkırtıcılığı, sorumsuz davranma vb. suçlamaları yapılıyor. Bu konudaki tutumumuz açıktır. Hiç kimse emperyalizmin varlığının ve saldırganlığının dünyaya getirdiği tehlikeyi tartışamaz.

Hiç kimse, emperyalizmin dünyanın büyük bir parçasına egemen olmasıyla, emperyalizmin boyunduruğundan kurtularak özgür olmak isteyen halkların ihtiyacı, en içten dileği arasındaki muazzam çelişkinin dünyaya getirdiği tehlikeyi tartışamaz.

Asıl savaş kışkırtıcıları, asıl maceraperestler emperyalistlerdir. Öyle ise bu tehlikeler gerçektir. Ve bu gerçek kendi evinde aşırı bir istekle barış vaazı vererek değişmez. Her fırsatta bu vaaz düşman kampında verilmelidir. Kendi kampında verilmemelidir. Çünkü böylesine

koşullar altında kendi kampında vereceğin barış vaazları sadece halkın savaşçı ruhunu boğmaya, risklere, fedakârlıklara ve uluslararası durumun ortaya çıkardığı bütün sonuçlara göğüs germe hazırlığını zayıflatmaya yarar. Uluslararası durum her çeşit fedakârlıklar ister. Yalnız kişinin hayatını feda etmesini değil, bunun yanısıra bazı maddi fedakârlıklar da.

Ve halklar, bir ülkenin bağımsızlığının, enternasyonalist görevlerin ve dünya gerçeklerinin, yurt savunmasını kuvvetlendirmek için yatırımlar ve fedakârlık istediğini bildikleri zaman; sürekli, saçma ve anlaşılmaz barışçı bir kampanyanın, yığınları yumuşatarak ortaya çıkardığı tehlikenin bilincinde olarak, ihtiyaçları anlayarak bunları karşılayabilmek ve başarmak için büyük bir coşkuyla işe koyulurlar. Barışı böyle savunmak, barışı savunmanın garip bir yoludur. İşte bunun için biz, başlangıçta cahillik ve saflıktan ötürü bir çok saçma iş yaptık. Bugün kullandığımız şey arasında «Yaşasın Barış», yaşasın falan, yaşasın filân» gibi sloganları kullandık. Fakat gelişim içinde bir yere ulaştık ve «Yaşasın Barış» in anlamı üzerinde durduk. Artık «Yaşasın Barış» Newyork'a, Washington'a yerleştirilmelidir. Barış vaazlarını oralarda verelim. Barışın garantisi olmamaktan sorumlu tek halkın, tek gerçek savaş kışkırtıcılarının, savaşın tek sorumlularının, barış vaazlarının en azından maceracı, saldırgan, sömürgeci, emperyalist savaşlarını karşılayabilmek için koyulan büyük vergilerin azaltılmasında fayda sağlayacağı, tek halkın bulunduğu yerde verelim. Burada değil.

Emperyalizmin Hararetle Desteklediği Bu Liberal Tabiatlı Grubu Hiç Bir Şekilde Destekleyemeyiz. Bundan Önceki Yönetiminde, Ülkemize, Hitler'in Çekoslovakya'yı İşgalinden Kalma, Nazilerden Ele Geçirilen Silâh Artıklarını Yüksek Fiyatla Sattığını Ve Bunu Hâlâ Ödemekte Olduğumuzu Hatırımızdan Çıkartmamalıyız

Bazı görüşler, bazı düşünceler, yapılan bazı işler, bize anlaşılmaz geliyor. Örneğin, sosyalist ülkelerdeki devrimci ruhun gevşemesi ve yumuşaması, geri bırakılmış ülkelerin sorunlarının, büyük yoksulluğun ihmali, burjuva kapitalist dünyanın yaptığı biçimde geri bırakılmış ülkeler ile ticaret bize anlaşılmaz geliyor. Bütün sosyalist ülkeleri değil, birkaçını kastediyorum.

Teknik yardım. Baylar, ülkemiz hepimizin de bildiği gibi teknisyenlere büyük ihtiyacı olan bir ülkedir.

Büyük ihtiyacı olan bir ülkedir! Ama biz teknik yardım yaptığımız zaman kimseye makbuz göndermeyiz. Çünkü biz bir sosyalist ülkenin, bir devrimci ülkenin, geri bırakılmış ülkelere yapabileceği yardımın en azının, buralara teknisyen yollamak olacağına inanırız.

Biz kimseye verdiğimiz silâhlar ya da yaptığımız teknik yardım için makbuz göndermeyi, üstelik ima etmeyi de düşünmeyiz. Çünkü biz bir ülkeye yardım yapıp, hemen arkasından hergün bunu açıklarsak, sürekli olarak yardım yaptığımız ülkeyi küçültmüş oluruz. Oraya buraya gidip yardım yaptığımızı söylemenin pek gereği yok sanırım.

İşte, bizim hareket tarzımız budur. Ayrıca bu bir üstünlük değildir. Üstünlük olarak kabul edilemez. Bu temel bir şeydir. Ve binlerce, onbinlerce teknisyene sahip olduğumuz zaman, baylar, en temel görevimiz, kurtuluşunu bizden sonra sağlamış ve bizim yardımımıza ihtiyacı olan ülkelere teknik yardım yapmak olacaktır.

Bütün bu düşünceler şimdiye kadar gerçekleştirilmedi. Sosyalist bilinçle, enternasyonalist bilinçle ilgili olan ve sosyalist kampta kitlelerin eğitimi işini göremeyen bütün bu sorunlar, böyle müthiş zayıflık anlarının açıklanması ile, böylesine durumların nedenlerinin açıklanması ile ilgilidir.

Hepimiz biliyoruz ki, genellikle, Çekoslovakya'daki yönetim 20 yıldan beri birçok kötülüklerden, dogmatizmden, bürokrasiden rahatsızdı. Kısacası gerçek devrimci yönetim diye nitelendiremeyeceğimiz bir yönetimdi.

Emperyalizmin hararetle desteklediği bu liberal tabiatlı grup hakkındaki görüşümüz; hiç bir şekilde

bu grubu desteklemediğimizdir. Bundan önceki yönetiminde, ülkemize, Hitler'in Çekoslovakya'yı işgalinden kalma, Nazilerden ele geçirilen silâh artıklarını yüksek fiyatla sattığını ve bunu hâlâ ödemekte olduğumuzu hatırımızdan çıkartmamalıyız.

Burada elbette sınırlı bir ekonomisi olan bir ülkenin kendi sanayi ürünlerini kastetmiyorum. Bize yalnız kendi sosyal üretiminizin bir parçası, kendi ürettiklerinizi, size oranla daha az kaynaklara sahip olan bir ülkeye satın demek istemiyorum. Ama onlar bize Nazi ordularına ait olan silahları sattılar ve biz onları ödemek zorunda kaldık ve hâlâ ödemekteyiz.

Ve bu bir gerçektir. Bu bizim Batista'dan ele geçirdiğimiz silâhları yoksul, fakir düşmüş, geri bırakılmış bir ülkeye satmamıza benzer. Bu, birgün bizim, bağımsızlığına henüz kavuşmuş bir ülkeye büyük bir iş meselesiymiş gibi San Cristobal mavzerleri, Spring fieldları ve Batista Ordusunun diğer silâhlarını yollayıp, bunları ödetmeye benzer.

Bu davranışın, devrimci bir ülkenin diğerine karşı görevi anlayışının temeline ters düştüğüne hiç kuşku var mı? Birçok kereler bize modası geçmiş malzeme sattılar. O kadar istekle kalkınma çabasında olan, devrim yapmış bir ülkeye satma çabası gösterdikleri eski malzeme temeline dayanan ekonomik ve ticari dürtülerinin sonucunu gördük. Bu her zaman böyle olmuştur demiyeceğim. Fakat kâr, kazanç gibi maddi dürtülere dayanan, geri bırakılmış bir ülkeye eski malzeme satma çabalarına tanık olduk. Ve bu hiç şüphesiz, çatışmalara, yanlış anlamalara ve geri bırakılmış ülkeyle ilişkilerinin kötüleşmesine yol açtı.

Bütün bunlar gerçeklerdir. Eğer biz bugün acı gerçekleri açıklamak, acı gerçekleri itiraf etmek istersek ortadaki durumdan —bir fırsat olarak değil bir gereklilik

olarak— yararlanalım. Yoksa açıklanması gereken birçok şey açıklanmamış olacak.

Eğer, çeşitli ülkelerden gelen teknisyenlerden söz etmezsek haksızlık etmiş oluruz. Bunlar arasında birçok Çekoslovak teknisyeni vardı... Bunlar iyi insanlardı ve ülkemizde sadakatle ve şevkle çalıştılar. Ama ben kişilerden bahsetmiyorum. Ben kurumlardan, insanı bozan kurumlardan bahsediyorum. Ve insanı bozan mevcut kurumlardan başka, bozulmaya, kurumlarla karşı çıkan, direnen insanları da sık sık görmekteyiz.

Bugün incelediğimiz deneyime ilişkin olarak birçok deneyimlerimiz de var. Bunlar bize bir olguyu, diğerlerinin nasıl zincirleme takip ettiğini öğretiyor. Devrimci bilinçten, sosyalist bilinçten uzak, bunların gelişmediği bir toplumda; bireyciliğin, kendine dönüklüğün, yığınlarda yabancılaşmanın geliştiğini, coşkunun artacağına azaldığını görüyoruz.

Devrim Yolunda Yürüdüğümüz Ölçüde Heyecan Uyanacak Ve Bu Uyanan Heyecan Azalmayacak, Artacaktır

Bu nedenden ötürü, Küba'da heyecanın azalmakta mı artmakta mı olduğunu, ilerde ne olacağını, şimdi heyecanın bulunup bulunmadığını sormaktalar. Bu bizi hiç ilgilendirmeyen bir şeydir, zira deney bize, devrim yolunda yürüdüğümüz ölçüde heyecanın uyanacağını ve bu uyanan heyecanın azalmayıp artacağını, halkın fedakârlık ruhunun, disiplinin, çalışma yeteneğinin ve kendini adamasınm büyüyeceğini öğretmiştir.

Devrimci deneyimiz bize bunu öğretti. Ve biz bu azalmayı düşünemeyiz. Biz, devrimi ilerlettiğimiz ölçüde bu duyguların daha da artacağına, bu heyecanın, bu bilincin şimdiye kadar ulaşılmamış bir düzeye çıkacağına inanıyoruz. İşçilerin tutumunu gördük, işçilerin güç işi yerine getirme arzularının, gönüllü çalışma arzularının fazla mesai ücretlerini kabul etmeme eğilimle-

rinin geliştiğini gördük. Bu artık 10'ların 50'lerin ya da 1000'lerin tutumu değil, bu ülkedeki yüzbinlerce insanın, ailelerini bırakıp şeker kamışı toplamaya giden onbinlerce işçinin, nereye gönderilirse —Isle de Pines'a, Pınar del Puo'ya, Camagüeye, heryere— giden, zor koşullar altında, zor yaşam koşulları altında yaşayan onbinlerce gencin tutumudur.

Ve bütün ülkeye bu ruhun siyasi uyanıklık arttıkça nasıl yayıldığını gördük.

Değişik alanlarda uzmanlaşan teknisyenlerin yanısıra her zaman heryere gitmeye hazır, nerede onlara ihtiyaç varsa oraya gidip dövüşmek isteyen binlerce genç var. Bizim sürekli olarak karşılaştığımız sorun, herkesin ülkeyi terketmesine izin verilerek ihtiyaç bulunan bir yere gidip devrimci harekete yardım etme hülyasına dalmasıdır.

Yâni, halkımızın enternasyonalist bilinci, ülkemizin sosyalist bilinci artık gelişmiş.

Ve bu, hiç şüphesiz ki, gerçekten Devrimin başarısıdır. Çünkü bu Devrim, çevremizdeki dünyanın gerçekleriyle temas halindedir. Herhalde, düşmanın bu kadar yakın olması bizim lehimizedir. Bizim yakınımızda bizi koruyacak büyük orduların olmaması lehimizedir: Karşı koyabilmek için yalnız kendi gücümüze dayanmamız gerektiğini, halkımızın dövüşme azmine, fedakârlığına, halkımızın hayatını vermeye hazır olmasına dayanmamız gerektiğini bilmek daha iyidir. Ve yalnız bu Devrim halkın çabaları sonucu gerçekleştirildiğinden değil, yalnız bu Devrim ithal edilmediğinden değil, aynı zamanda bu Devrim her durumuyla yerli bir devrim olduğu ve bunun için mevcut, çok kuvvetli bir düşmana kar-

şı en zor durumlarda kendisini savunabileceğinden ötürü daha iyidir.

Halkımız, geleneksel mücadele, savaş ve tehlikeye karşı koyma ruhunu geliştirdi. Ve, doğal olarak, bütün bu unsurlar devrimci bilincimizin gelişmesine katkıda bulundu.

Sosyalist fikirler açısından, devrimci fikirler açısından Çekoslovakya gibi bir ülkede, nasıl olup da böylesine koşulların ortaya çıkmasının bir çözümlemesini, neden bulmak için değil, açıklamak için yapmak gerekir.

Öyle koşullar ortaya çıktı ki bunlara müdahale etme gereği duyuldu. Bu gereğin tartışması yapılamaz.

Şu apaçıktır ki, yalnız bir anternatif, bu koşulları önleme alternatifi vardır. Fakat bunları önlemek için ödenecek fiyat elbette yüksek olacaktı.

Bizim halkımız gibi bir halk için, devrimci gelişmesi boyunca müdahalelerle karşılaşmış, Yankee emperyalizminin politikası ile mücadele etmiş bir halk için, ulusal sınırların dışından bir yıkımı önlemek için gelmiş ordulara karşı çok kişinin duygusal bir tepki göstermesi doğaldır.

Ve çeşitli nedenlerden ötürü bizim anlayışımız böyle hareketlerin karşısındadır. Yalnız halkımızın siyasi uyanıklığı onlara böyle bir hareketin gerekli olduğunu bildirecektir. Bazı hakları, bu arada egemenlik hakkı ihlâl edilmiş olsa bile —ki burada bizce öyle olmuştur— dünya devrimci hareketinin en önemli isteklerine ve bizim temel sorun olarak gördüğümüz, halkların emperyalistlere karşı mücadelelerine öncelik tanıyacaktır. Ve hiç şüphe yok ki, Çekoslovakya'nın ayrılıp emperyalizmin kollarına düşmesi, dünyada sürdürülen devrimci harekete çok ağır, çok sert bir darbe olacaktır.

Bu gerçekleri öğrenmeliyiz ve romantik ya da gerçeklerle uyuşmayan idealist durumlara düşmek istemiyorsak bu isteğin diğer isteklere öncelik tanıması gerektiğini belirtmeliyiz.

Çekoslovakya'daki bütün burjuva liberal reformlarına karşıyız. Fakat, aynı zamanda Çekoslovakya'da bundan önce yer alan ve sosyalist kampın diğer ülkelerinde yer almakta olan liberal reformlara da karşıyız.

Biz Kimseye Sosyalizmi Ne Şekilde Kurmaları Gerektiğini Öğütlemeyiz Ama, Ne Şekilde Kurduklarını İnceleyebiliriz

Elbette, biz kimseye sosyalizmi ne şekilde kurmaları gerektiğini öğütleyemeyiz ama ne şekilde kurduklarını inceleyebiliriz. Bir dizi reformları, bir sosyalist toplumda artan ticarî ilişkiler eğilimini, kişisel kazanç, kâr ve bunun gibi şeyleri belirtebiliriz.

Pravda gazetesinde yer alan bir makele, Çekoslovakya ile ilgili şu gerçeği ileri sürdü: «Sovyet Komünist Partisi, Parti ve Devlet yapısındaki yöntemleri, biçimleri sürekli olarak mükemmelleştirmektedir. Bu mükemmelleştirme, sosyalist sistemin temellerine dayanarak diğer sosyalist ülkelerde de sessizce gerçekleşmektedir.»

Fakat şu cümle çok ilginçtir: «Maalesef Çekoslovakya'daki ekonomik reformlara ilişkin tartışmalar, başka temellere dayanarak gelişmektedir. Tartışmalar

bir taraftan sosyalist ekonominin ortaya çıkardığı gelişmelerin genel eleştirisi etrafında, diğer taraftan, plânlama ilkesinin terkedilip yerine kendiliğinden ticarî ilişkilerin benimsenmesi ve özel sermayeye geniş bir alanın tanınması önerisi etrafında toplanmıştır.»

Bu, tesadüfen de olsa, ilişkilere daha çok önem verilmesi, bu ilişkilerde kendiliğindenliğin etkileri, hattâ pazar ekonomisinin savunulması, pazar ekonomisinde fiyat oluşumunun faydaları şeklindeki akımları dizginleyeceği anlamına mı gelmektedir? Bu, Sovyetler Birliğinin bu tip akımları önleme zorunluluğunun farkına varmaya başladığı anlamına mı gelmektedir? Emperyalist basında yer alan bir çok makele, Sovyetler Birliğinde de ortaya çıkan bu akımları sevinçle karşılamıştı.

Ve bu açıklamaları okuyunca, bunların, Sovyetlerin bu sorunun farkına vardıkları anlamına mı geldiğini kendimize sormaktayız.

Ne olursa olsun Pravda'nın başyazısında bu noktanın ortaya konmasını biz çok ilginç kabul ediyoruz.

Bizi rahatsız eden sorunlar birden çoktur. Bizi rahatsız eden, Çekoslovakya'ya askeri birlik gönderen ülkelerin hiçbirisinin şimdiye kadar açıktan açığa Yankee emperyalizmini suçlamaya girişmemesidir. Bütün gelişmeler, bütün gerçekler, bütün sapmalar hakkında, sağcı grup, liberal grup hakkında etraflı bilgiler verildi. Emperyalistlerin çevirdikleri işler, entrikalar bilinıyordu ve biz ne Sovyet Komünist Partisinin, ne Sovyet hükümetinin, ne de Çekoslovakya'ya askeri birlik yollayan diğer ülkeler hükümetlerinin Çekoslovakya olaylarının sorumlusu olarak Yankee emperyalizmine açık suçlamalarda bulunmadıklarını görerek üzüldük.

Dünya emperyalizmine, dünya emperyalist merkezlerine bir takım belirsiz atıflar, Batı Alman emperyalist çevrelerine ilişkin biraz daha somut atıflar yapıldı. Fakat Batı Almanya'nın, sadece Yankee Emperyalizminin Avrupa'daki bir aracı, en saldırgan, en belirgin aracı CIA'nın, Pentagon'un, Amerikan emperyalist hükümetinin aracı olduğunu kim bilmiyor ki? Ve elbette, biz şu gerçeği belirtmek isteriz ki bu atıfların hiçbirisi dünya planında baş suçlu, sosyalist kampa karşı kumpas kuran Yankee emperyalizmini açıkça suçlamıyor. Ve bu dalgınlığa işaret etmemiz gereklidir.

Çekoslovakya'daki olaylar, Devrimimiz ve Partimizin tutumunu ve tezlerini doğrulamıştır: Tricontinental (Üç Kıta) konferansındaki, OLAS (Lâtin Amerika Dayanışma Örgütü) taki ve bütün uluslararası sorunlardaki tutumumuzu doğrulamıştır.

Bir dizi gerçekler bu görüş açısını doğrular.

Çok iyi bilinirki, sosyalist kampın birçok ülkesi ve birçok Komünist Partisi ile aramızdaki ilişkilerde sürekli bir sürtüşmenin kaynağı Yugoslavya sorunudur. Bazıları Yugoslav Komünistleri Birliğinin dünyada oynadığı role Küba'nın sürekli olarak dikkati çekmesi karşısında, Küba'nın bu davranışı karşısında, şaşırmışlardı.

O, Burjuva Liberalizmi Politikasının Başlıca Teşvikçisi Başlıca Savunucusu, Adına Yugoslav Komünistleri Denen Örgüttür

Şu anda Çekoslovakya olaylarına ilişkin olarak, o burjuva liberalizmi politikasının başlıca kışkırtıcısı, başlıca savunucusu, adına Yugoslav Komünistleri denen örgüttür. Yugoslav Komünistleri bütün liberal reformları, Partinin devrimci iktidarın aracı olmasının sona ermesi görüşünü, —iktidarın, Partinin fonksiyonu olmasının son bulması— hararetle alkışladılar. Çünkü bu görüş Yugoslav Komünistler Birliğinin görüşüne çok yakındır. Bütün bu siyasî görüşler Marksizme aykırıdır, bütün bu ekonomik görüşler Yugoslav Komünistler Birliğinin ideolojisine sıkıca bağlıdır.

Ve ülkemiz bu örgütün sürekli olarak karşısında olmuştur.

Bununla beraber, bildiğiniz gibi, yakın zamanlarda Varşova Paktı Komünist Partileri de içinde olmak üzere

birçok Komünist Partisi, Yugoslav Komünistler Birliğinin karakterini ve rolünü unutmaya başladı.

Yugoslavya'ya komünist bir ülke denmeye başlandı; Yugoslav Komünistler Birliğine, Komünist bir Parti denmeye başlandı ve sosyalist ülkeler toplantılarına, kitle örgütleri ve Komünist Partileri konferanslarına çağrıldı.

İşte bu durum çeşitli fırsatlarda ortaya çıkan, bizim sürekli muhalefetimize, bizim sürekli anlaşmazlığımıza, bizim sürekli çatışmamıza neden oldu. Ve işte gerçekler.

Bu örgüt —emperyalizmin ajanı olarak— Çekoslovakya'nın siyasî sürecindeki bozuklukların baş kışkırtıcısıydı. Kimisi abarttığımı söyleyecektir, ama bunu gerçeklerle kanıtlayacağım. Birkaç hafta önce Tito, Prag'da bir kahraman gibi karşılandı. Ve neden bu böyle oldu? Yığınların ideolojik yumuşamasından ve siyasî uyanıklıklarının zayıflamasından.

Ve biz kendimize sorduk: Bu nasıl olabildi?

Bu pek iyi bilinen revizyonist kişi, tarihin, devrimci hareketin mahkûm ettiği bu kişi, —emperyalizmin ajanı olarak çalışmış bir adam— böyle kahraman gibi karşılanırsa işler nereye kadar gider? Bugün, Tito; Varşova Paktı ülkelerinin, Çekoslovakya hareketine en gürültülü saldıranlardan biridir.

Yugoslav Komünistler Birliği'ne karşı sözlerimizde neden bu kadar ısrarlı olduğumuza bazıları şaşırabilirler demiştim.

Yugoslavya ile ilişkilerimiz hakkında, Devrimimizin başında yer alan çok önemli bir olaya değinmek istiyorum. 1959 başları, ilk yasalarımızın ortaya çıktığı, Halkımızın Tarım Reformu Yasasını çıkarıp, bizim emperyalizmle yüzyüze geldiğimiz, Amerika'nın aleyhimizde kumpas kurmaya başladığı zamandı.

O dönemde, bizim Sovyetler Birliği veya Sosyalist kampın diğer ülkeleri ile diplomatik ilişkilerimiz yoktu. Silahlarımızı bazı kapitalist ülkelerden satın almaya zorlanmıştık. İlk silahlarımızı Belçika ve İtalya'dan satın aldık.

Emperyalist baskıdan dolayı —aslında ilk başında baskıdan değil, CIA'nın kumpasları yüzünden— Belçika'dan gelen gemilerden biri 80 canlık bir maliyete patlamıştı. Sonra Amerikan hükümetinin baskısıyla, Belçika hükümeti bize silah satışını durdurdu. Bize saldırtılacak olan satılmışları Amerika yetiştirirken, silah alımımız abluka altına alındı.

O dönemde Amerika, İtalya'ya da baskı yaptı. Biz İtalya'dan 16 havan topu satın alıyorduk. Sadece, dördünü ve geri kalan onikisinin cephanesini almıştık. Yankee emperyalist baskısının sonucu olarak bize geri kalan oniki havan topunu satmadılar.

Bu durum karşısında, silah satın almak için Yugoslav Hükümetine başvurduk. Hatta kimisi, 120 mm. lik oniki havantopu ve diğer bazı silahları satıp satamayacaklarını görmek istedi. İşte bu göreve atanan arkadaş, Binbaşı José R. Fernander Alvarez'in raporu.

Şöyle diyordu: «1959 da, Batista baskı yönetiminin yenilgisi üzerine, askerî malzemeye ihtiyaç vardı. Bu malzeme, alman tedbirler ve yapılan yasalardan ötürü Devrimin savunulması için, Devrimi yıkmaya çalışacak olan kindar düşmanlara karşı koymak için acele olarak gerekliydi.

«Verilen emirlere uyarak, Yugoslavya Cumhuriyeti Büyükelçisine, 1959 sonunda ya da 1960 başında resmi olmayan bir şekilde başvurduk. Sonra, Binbaşı Raul

Castro ve ben, Mirama 42. Sokak ve Üçüncü Caddedeki Yugoslav Büyükelçiliğini ziyaret ettik.

«Bu ziyaret sırasında Devrimci Silâhlı Kuvvetler Bakanı, Yugoslav Büyükelçisine, Küba'nın silah ve malzeme —özellikle hafif piyade silahları, tüfek, makinalı tüfek, roket atar, havan topu ve bunların cephanelerini— satın almak istediğimizi bildirdi.

«Büyükelçi oldukça kaçamaklıydı ve Bakan ödeme sorununu ortaya atınca ayrıntıya girmeden silahlarla ilgili olarak ödemelere özel bir dikkat gösterileceğini belirtti. Bakan, Büyükelçiye fiyatlar, elde edilebilecek silahlar konusunda ve müzakereleri yürütmek için, benim kendisiyle temas durumunda olacağımı bildirdi.

«Bu görevi yürütmek, listeler ertelendiği için ve silahların henüz elde edilebilecek durumda olmadığı, imâl edilmesi gerektiği ve fiyatların daha belli olmadığı iddia edildiği ve ara vermeksizin kaçamaklı özürler yapıldığı için çok zordu. Ve en sonunda listeyi aldığım zaman —küçük çaplı silâhların bile— fiyatların, dünya pazarındaki diğer fiyatlarla karşılaştırıldığı takdirde bile aşırı olduğunu gördüm.

«Gerek bu zamandan önce, gerek sonradan, diğer yoldaşlar, Yugoslavya'ya gittiler ve silah alımma ilişkin istekler tekrarlandı. Yeni engeller dışında sonuç değişmedi.

«Diyebilirim ki isteklerimiz ve büyük ihtiyacımız dışında herhangi hiç bir işlemde bulunulmadı, çünkü Yugoslavya'nın oradaki ve burada, Küba'daki tutumu buna olanak vermedi.»

Bütün bunlardan çıkaracağımız sonuç, Yugoslavların davranışının açıkça oportünistçe olduğudur. Çün-

kü istenen bir paraya karşılık, paranın nakit olarak —dolarla— ve karaborsa fiyatında ödenmesini istediler. Ticarî işlem miktarının, bize silah sattıkları için Amerika ile aralarında çıkacak anlaşmazlığı karşılayamacağını ileri sürdüler. Fiyat listeleri gösterdiler ve işlemlerin bir Yugoslav özel teşebbüsü ile yürütülmesini, böylelikle, ilişkinin Küba'yla Yugoslavya arasındaki bir ilişki olmaktan çıkarılmasını önerdiler.

«Genellikle, bir taraftan işbirliğine isteksiz olmalarının yanısıra, işlemde anlaşmaya çok gayretli, diğer taraftan oportünistçe ve ileri sürdükleri şartlarla en azından bizi işlemden vazgeçirmeye eğilimli gözüktüler.»

Bu, o sosyalist ülkenin, o devrimci ülkenin, ülkemiz ilk defa emperyalist saldırı tehdidi ile karşılaştığı zaman silâh satın almak istememiz karşısında takındığı tutumdu. Ve işte bunun için burada Yugoslav kurşunları yoktu.

Ve birkaç ay sonra —bir gün Batista hükümetinin evraklarını karıştırırken— şu okuyacağım belgeyi bulduğumuz zaman şaşkınlığımı bir düşünün. Şöyle diyor bu belge:

«Küba Büyükelçiliği Askerî Ateşesinden Mexico City, D. F. 13 Aralık 1958. General Francisco Tabermilla Doiz M.M.N.P.J.E.M.G. Ciudad Militar, Marianao.

Sevgili arkadaşım: Büyük arkadaşım, bu ülkedeki Yugoslav Büyükelçisi tarafından, bana verilmiş olan, iliştirilmiş bazı fotoğrafları bulacaksın.

Silah satın alma olanağı konusunda kendisinden şahsen bilgi almam bana bildirildikten sonra bir fırsatta kendisiyle konuştum. Bana 30.06 lık tüfek, cephane vb. gibi ihtiyacımız olabilecek silâhları sağlayabilecekle-

rini bildirdi. Bizim için çok yararlı olabilecek, resimlerini gördüğümüz o PT tipi gemilerden de söz etti.

Bize bol miktarda bu gemilerden sağlayabileceklerini ve bunu ekonomik bulabileceğimizi, çünkü onların (Yugoslavların) ucuz işgücü istihdam ettiklerini ve İngiltere'den sonra dünyanın en iyi gemi tezgâhlarına sahip olduklarım söyledi.

Bu torpedobotları saatte 40 kilometreden fazla yapmaktadır ve torpedo tüplerinin yanısıra iki uçaksavar makinalı tüfek ile bir uçaksavar topla donatılmış olup ucuzdurlar.

Ben kendisine, yeterli malzeme diğer kaynaklardan elde edildiği için şimdilik her türlü silah alımı için siparişin ileri bırakıldığını bildirdim, fakat o bana tam şartnameleri, satış fiyatını, limanlarımıza teslim tarihini ve navlun ücretlerini gösteren listeleri her zaman verebileceğini söyledi.

Bu bilgiyi alır almaz, sizi derhal haberdar edeceğim.» Başka malzemelerden bahsederek yazıya devam etmiş. «İmza: Yarbay A.P. Chaumont, Askerî Ateşe.»

Moncada saldırısının öyküsünü okuyanlar bilirler ki bu Chaumont, saldırıdan sonra Moncada garnizonunda düzinelerle cinayet işleyen Chaumont'la aynı Chaumont'tur. Oradaki bütün subaylar içinde en suçlusu oydu. Düzinelerle malıkumu öldürdü ve sonra Meksika'ya gönderildi. Yugoslav Büyükelçisinin —uğrunda iki yıl dövüştüğümüz, binlerce ve binlerce Kübalı'nın hayatını verdiği Devrimin zaferinden sadece 18 gün önce, Yugoslav hükümeti yararına, görüşmelerden sonra her türlü silahı uygun koşullarla teklif eden adam— büyük arkadaşıydı.

Bu belgeyle karşılaştığımız zamanki ve altındaki imzayı gördüğümüz zaman duyduğumuz öfke ve şaşkınlığı

göz önüne getirebilirsiniz. Ve öfkemiz çok fazlaydı. Çünkü kendimizi emperyalistlerden savunmak için silaha ihtiyacımız varken Yugoslav Hükümeti her türlü engeli çıkardı ve bize tek bir silah bile satmadı. Bunun yanısıra savaşımız sonuna yaklaşırken Batista'ya silah teklif etmişti.

Batista, emperyalistlerden bile silah alamazken —Yankeeler bile ona silah satmayı durdurmuştu— bu baylar iyi koşullarla Batista'ya silah teklifinde bulunuyorlardı. Böyle bir partinin oynadığı rol hakkında en kötü düşünceye sahip olamayız da hangi düşünceye sahip oluruz?

Sosyalist hareket, bu Partiyi uzun yıllar için —tamamen böyle— dışına atmıştı. Her parti tarafından bu örgütün karşısında, onu suçlayan, onu eleştiren sayısız gazete makalesi yayınlanmıştı. Sonra, doğal olarak bazı partiler bütün bunları unuttular ve dostları, taraftarları ve özür dileyiciler de, şimdiki açık durumu yaratan, gelişen ideolojik yumuşamanın sıcaklığında bunları unutmaya başladılar.

Ve biz kendimize soruyoruz: Çekoslovakya'daki bu acı deneyden sonra yanlışlıklar düzeltilip, Yugoslav Komünistler Birliği devrimci bir parti olarak kabul edilmiyecek, kitle örgütleri toplantılarından ve sosyalist kampın siyasi örgütlerinin toplantılarından çıkarılacak mı?

Bu olaylardan ortaya çıkan, çok ilginç şeylere tanık oluyoruz.

Varşova Paktı Ülkelerinin Latin Amerika'nın Oligarşik Hükümetleriyle Sıkı Ekonomik, Kültürel Ve Siyasi Bağlarının Olmasına Karşıyız, Üzgünüz Ve Durumu Protesto Ederiz

Varşova Paktı ülkelerinin, emperyalist oyunlarını ve Çekoslovakya'daki karşı devrimi yok etmek için ordularını göndermelerini anlayışla karşılamaktayız. Ancak bu ülkelerin Latin Amerika'nın oligarşik hükümetleriyle sıkı ekonomik, kültürel ve siyasî bağlarının olmasına karşıyız, üzgünüz ve bu durumu protesto ederiz. Kaldı ki bu hükümetler gerici ve kendi halklarını sömürenler olmaktan başka Küba'ya yapılan emperyalist saldırıların ve ekonomik ablukanın utanmaz suç ortaklarıdır. Ve bu hükümetler bir sosyalist ülkeye karşı oynadıkları iğrenç ve haince rolün, bir sosyalist ülkeye karşı uyguladıkları ekonomik abluka politikasının dostlarımızca, doğal müttefiklerimizce dikkate alınmamasından cesaret bulmuşlar ve şımarmışlardır.

Aynı zamanda enternasyonalizm gereğini, bir kardeş ülkenin yardımına, emperyalist entrikalarına karşı koymak için koşma gereğini —ordularla olsa bile— duyan bizler şimdi soruyoruz: Küba'ya uygulanan ekonomik ablukanın suç ortakları olan bu oligarşik hükümetlere güdülen ekonomik, siyasî ve kültürel yakınlaşma politikası terkedilecek mi?

Bugün ortaya çıkan durum karşısında bu ülkelerin [Latin Amerikan ülkeleri Ç. N.] nasıl bir tutum takındığını görmek iyi olur.

Şöyle diyor: «Dünya uluslar forumunda, bütün Lâtin Amerikan bloku Çekoslovakya'ya yapılan Rus müdahalesini kınar.» Bir grup sözcüsü diyor ki «Müdahale haberini üzüntüyle karşıladık ve Çekoslovakları desteklediğimizi bildiririz.»

«Çekoslovakya'nın içişlerine bu Sovyet tecavüzünün siyasî sonuçları, Latin Amerika'daki anti-Sovyet eğilimi güçlendirecektir» dedi sözcü vb.

Ve sonra şöyle diyor: «Sovyet davranışı, kendilerinin sık sık eleştirdikleri bloklar politikası teorisini doğrulamakta ve kendi güvenlik bölgesinde olduğu için Amerika Birleşik Devletlerinin Küba'yı istilâsına hak kazandırmakta ve olanak vermektedir.»

Bu kukla hükümetler, Küba'nın istilâ edilebileceğini, çünkü Küba'nın onların güvenlik bölgesinde bulunduğu teorisini hazırlamaya şimdiden başlamışlardır. Ve bu ülkeler —Meksika dışında, çünkü Küba üzerindeki ablukaya, saldırılara ve emperyalist oyunlarına katılmayan tek Latin Amerika hükümeti, Meksika Hükümetidir— Çekoslovakya olaylarında sosyalist ülkelere en çok saldıran ve yaygara koparan, bu işte Birleşmiş Milletler'in elebaşılık yaptığı ülkeler, bu oligarşik hükümetlerdir. Bu olaylar-

dan ötürü Sovyetler Birliğinin ve diğer sosyalist ülkelerin en candan eleştiricileri olan bu Latin Amerikan ülkeleri o kadar ileri gittiler ki, Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun toplanmasını önerdiler. Bu ülkeler Küba'ya yöneltilen saldırıların suç ortağıdırlar; bu ülkelerin egemenlik hakkında konuşmaya, müdahaleler hakkında söz söylemeye hiçbir hakları yoktur. Çünkü bu ülkeler, emperyalizmin halklara karşı işlediği bütün suçlara ortaktır. Dominik Cumhuriyetine, Küba'ya ve öteki Lâtin Amerikan halklarına yapılan saldırılarda, vahşi karşı devrimlerde, emperyalizmin suç ortağıdırlar. Brezilya, Paraguay ve öteki ülkelerin oligarşik hükümetleri Dominik Cumhuriyetine askerî birlikler gönderdiler ve bugün de Çekoslovak olaylarından ötürü sosyalist ülkelere yapılan saldırıları ve lânetleme kampanyasını yönetmektedirler.

Ne muhteşem yargılama ve Küba devriminin bu olaylara ilişkin tutumunun ne kadar doğru olduğunun ortaya çıkması!

Latin Amerika'nın Oligarşik Hükümetlerine Siyasî, Ekonomik Ve Kültürel Yakınlaşma Politikasının Devam Edip Etmeyeceğini Merak Ediyoruz

Ve biz bu ülkelere siyasî, ekonomik ve kültürel yakınlaşma politikasının devam edip etmeyeceğini merak ediyoruz.

Bunlardan biri; Arjantin, bir Sovyet balıkçı gemisini bile bombaladı, evet bombaladı! Sanıyorum geminin tayfalarından biri yaralandı. Sonra orada canavarlar gibi bir başka gemiyi beklediler. Bunlar herkese karşı ahlâksızca ve utanmazca hareketlere girişiyorlar. Buna rağmen bu ülkelere karşı yumuşak bir politika izleniyor ve böylesine bir politika; bizim kanımızca, bunların Küba'ya karşı girişilen saldırılarda, suç ortaklığı yapmalarını cesaretlendiriyordu.

En ilginç haber şöyle: «Caracas, 21 Ağustos - Venezuella, Sovyetler Birliği ve Komünist blokla diplomatik iliş-

kilerin yeniden başlaması konusunda yaptığı görüşmeleri Çekoslovakya'nın işgalini protesto için kesmiştir.»

Dışişleri Bakanı İgnacio İribarren Borges'in bir basın toplantısında açıkladığına göre:

«Çekoslovakya'nın Sovyetler Birliği ve öteki Doğu Avrupa ülkeleri birlikleri tarafından işgali haberi ışığında, Venezuella Hükümeti, bu hareketin, o ülkenin egemenliğine ve bölgesel bütünlüğüne kastettiğini ve bunun Birleşmiş Milletler Yasasında bulunan, halkların kendi kaderini tayin ve saldırmazlık ilkelerini çiğnediğini ve Genel Kurulun 2131. birleşiminde kabul edilen ve Venezuella'nın devamlı savunduğu müdahale edilmemesi ilkesine darbe vurduğunu belirtir.

«Meydana gelen olaylar, Venezuella Hükümetini, hukukî uluslararası düzeni çiğnediği, üstün güç utanç verici bir şekilde kullanıldığı ve halkların barış içinde bir arada yaşama emellerini gerilettiği için derin kaygılara sevketmiştir.

«Venezuella Hükümeti işgalci birliklerin derhal ve koşulsuz olarak çekilmesini öngörür.

«Venezuella Hükümeti, Venezuella halkının, Çekoslovak halkıyla derin dayanışma ve Çekoslovak halkına sempati duygularını dile getirir.»

Yankee Kuvvetleri Dominik Cumhuriyetine girdiği zaman bu cümlelerin hiçbiri söylenmemiş, bu davranışların hiçbiri gösterilmemiş, Venezuella Hükümeti tarafından böylesine açıklamalar hiç yapılmamıştı.

İlişkiler kesilmemiş, ticarî ve ekonomik ilişkiler sekteye uğramamıştı. Hiç böylesine şeyler olmamıştı. Oysa şimdi bu tip ilişkileri, sosyalist kampın ülkelerinin yüzüne fırlatma lüksünü kendilerinde buluyorlar. On-

lar ki, Yankee emperyalizminin en gerici suç ortakları olan onlar ki, bu tip ilişkiler için yalvarmışlardı. Ve şimdi bunları sosyalist ülkelerin yüzüne fırlatıp atıyorlar.

Bu, gerçeğin ortaya çıkması anında öylesine bir politikanın sonuçlarıdır.

Bugün, kararsızlığa bürünmüş olan Avrupa Komünist Partilerinde de buna benzer bir durum başgöstermektedir. Komünist Partileriyle ilişkilerimizin, ileride, belli temeller üzerine oturtulmuş olacağı, yahutta onların kendi arzularıyla, yüreksiz bir davranışı, uşaklaşma, dalkavuk olma arzularını sürdürüp sürdürmeyecekleri konusunda tereddüt ediyoruz. Bu öyle bir durum ki, yüreksiz davrananlar herşeye «evet» dedikleri gibi, dostane olarak nitelenebilecek bir durumda hiç bir zaman bağımsız hareket edemezler.

Bugün bizi birçok bunalımlarla tehdit eden, birçok durumlarda eleştirenlerin durumu budur.

Bizim partimiz, devrimcilik çizgisine ihanet edip gerillalığı terkederek, içinde bulunduğu hareketi utanç verici bir durumda bırakmaya yeltenen sağcı ve tehlikeli bir öndere rağmen, Venezuella'lı gerillalara yardım etmekte kararsızlık göstermemiştir. O zaman bizler düşüncemizi, hangi tarafın sağcı olduğu konusuna yöneltmiştik: Kendi hayatlarını feda ederek devrimin bayrağını taşıyan devrimci savaşçılara ihanet edenler... Bizler sağcı grubun sayısına bakmadık. Sağın hangi tarafa yattığına dikkat ettik. Merkez Komitesinin veya Siyasî Büro'nun kaçar üyeden kurulu olduklarını dikkate almadık, çünkü sağcılar devrimcilerle sayıca aynı olamazlardı. Ve o zamanlar, ellerinde gerilla mücadelesini simgeleyen bayrağı taşıyarak dolaşan devrimciler azınlıkta idiler. Venezuella'nın sağcı liderine karşılık, gerillaları destekledi-

ğimiz zaman ve yine aynı şekilde, Guatemala'nın sağcı liderine karşılık Guatemalalı gerillaları desteklediğimiz zaman ve Bolivya'daki ihanet etmiş sağcı lidere karşı Bolivyalı gerillaları desteklerken, bugünkü durumumuzu olduğu gibi korumaktaydık. Oysa bizler, maceracılar diye, başka ülkelerin işlerine karışan ve başka partilerin sorunlarına müdahale eden kimseler olarak suçlandırılıyoruz.

Gerçeklerin, ama acı gerçeklerin ışığında, ÇEKOSLOVAKYA'daki karşı-devrimci bir harekete Varşova Paktı devletlerini kuvvet göndermeye teşvik edenlere, kendilerinin oradaki sağcı çoğunluğa karşı, azınlıkta bulunanları desteklemekte olduklarını söyleyenlere soruyorum: Silahlı devrim mücadelesine düşman olan Latin Amerika'daki sağcı, satılmış liderlerin, insanlığın bağımsızlık ve kurtuluş mücadelelerine engel olmalarına karşılık, onların kuvvetlenmelerini önleyecek destekte bulunacak mısınız, bulunmayacak mısınız?

Önlerindeki şu acı deneyle, bu ülkelerin Partilerinin, Çekoslovakya'da yapılan anlaşmalar gereğince, Latin Amerika'daki devrimci hareketlere karşı, sağcı grupları desteklemekten vazgeçip geçmeyecekleri düşünülmeye değerdir.

Emperyalist ABD Hükümeti, Dünyanın Her Yanındaki Devrimlerin Düşmanı Ve Uluslararası Jandarma Rolünü Oynamağa Devam Ettiği Sürece Biz, Bu Ülkeler İle Sosyalist Kamp Arasındaki İlişkilerin Gelişebileceğine inanmamaktayız Ve İnanmayız

Kuşkusuz, bugünkü koşullar altında veya emperyalizm varolduğu sürece herhangi bir koşul altında, sosyalist kamp ile emperyalizmin ilişkilerinin gelişebileceğine inanmamaktayız. Emperyalist ABD hükümeti, uluslararası jandarma, devrimlerin düşmanı rolünü oynadığı sürece biz bu ülke ile sosyalist kamp arasındaki ilişkilerin gelişebileceğine inanmamaktayız ve inanmayız. Korkakça ve canice bir tecavüzün Vietnam'a karşı yürütüldüğü bir ortamda bu türden herhangi bir gelişmeye pek inanamayız.

Bizim bu konudaki tutumumuz açıktır. Dünya gerçeklerine uyulduğu, gerçekten enternasyonalist olundu-

ğu, kararlı ve samimi biçimde devrim akımı tüm dünya üzerinde desteklendiğinde, ABD'nin emperyalist hükümeti ile ilişkiler gelişemezler. Veya emperyalist ABD hükümetiyle ilişkiler gelişirler, fakat bu dünyadaki devrim akımını desteklemeyi bırakmak pahasına olur.

Bizim tezimiz budur, tutumumuz budur. Önümüzde Washington'dan 22 Ağustos'ta gönderilmiş bir telgraf var: Dean Rusk «Çekoslovakya'da Sovyet müdahalesinin Doğu-Batı ilişkilerinde bir gelişmeyi tehlikeye düşürdüğünü» söylemiştir.

«Dış İşleri Bakanı, yaratılan durumun, Nükleer silahların yayılmasını önleyen anlaşmanın, ABD Senatosunca onanmasını önleyebileceğini eklemiştir.

«Diplomat bu açıklamayı Vietnam ve Çekoslovakya olaylarının görüşüldüğü bir Beyaz Saray Kabine toplantısını terkederken basına yapmıştır.»

Bu bizi sevindirecektir. Halkımız, büyük güçlere, nükleer silahlar ve insanlığın geleceğini ilgilendiren enerji konusunda tam bir tekel sağlayan bu ünlü Nükleer Silahların Yayılmasını Önleyen Anlaşma karşısında, Küba delegasyonunun tutumunu bilmektedir. Aralarında bizim de bulunduğumuz pek çok ülke, herhangi bir ulusa karşı her zaman kullanılabilecek olan bu silâhlar üzerinde, ABD'nin tekelini kabul etme zorunluluğu ile karşı karşıya olduklarını biliyorlardı. Vietnam gibi, Küba gibi, bu tip bir anlaşmayı imzalamayan ve Vietnam'a karşı tecavüzlerin durmadan arttırıldığı bir ortamda imzalamayacak olan ülkeler, anlaşmaya ekli, nükleer silahlara karşı imza sahibi ülkelerin savunulacağı şeklindeki koruyucu alanın dışında kalmaktadır. Böylece emperyalistler teorik bakımdan bu ülkelere nükleer silahlarla saldırma hakkına sahip olmaktadırlar. Kuşkusuz, bizim tutumumuzu herkes bilmektedir.

Gerçeklerin ışığı altında, devamlı entrika yapan ve sosyalist kampa karşı fitne kuran emperyalizmin karşısında, ABD'nin emperyalist hükümeti ile olan ilişkilerin gelişeceği hakkmdaki ümitlerin devam edip etmeyeceğini kendimize sormalıyız. Çekoslovakya'da olanlardan sonra Yankee emperyalizmine ilişkin ümitlerden vazgeçildiğini gösterir bir tavrın takınılıp takınılamayacağım kendimize sormalıyız. Telgraf, ilişkilerin tehlikeye düşeceğini ve anlaşmanın onaylanmama olanağının bulunduğunu gösteriyor. Bizce bu, olabileceklerin en iyisidir.

Bundan sonra, bizce iki önemli soru bulunmaktadır. TASS Ajansı, Varşova Paktı hükümetlerinin kararını açıklarken sonuç paragrafında şöyle denmektedir: «Dost ülkeler herhangi bir dış tehdide karşı, yıkılmaz birliklerini bildirirler. Onlar, hiçbir gücün sosyalist bloktan herhangi bir halkayı koparmasına izin vermeyeceklerdir!» Ve biz, kendimize soruyoruz: «Bu bildiri Vietnam'ı da içermekte midir? Bu bildiri Kore'yi de içermekte midir? Bu bildiri Küba'yı da içermekte midir? Yoksa onlar Vietnam'ı, Kore'yi ve Küba'yı emperyalistlere karşı, sosyalist blok'un korunması gereken halkaları saymamakta mıdırlar?»

Bu bildiriye uygun olarak Varşova Paktı kuvvetleri Çekoslovakya'ya gönderilmişlerdir. Biz kendimize sormaktayız: «Varşova Paktı kuvvetleri Yankee emperyalistleri Vietnam'a karşı tecavüzlerini arttırdıklarında bu ülkenin yardım isteği üzerine Vietnam'a yollanacak mıdır?»

Bu kuvvetler Kore Demokratik Halk Cumhuriyetine, Yankee emperyalistleri saldırdıkları takdirde yollanacak mıdır? «Yankee emperyalistleri ülkemize saldırdıkları takdirde veya böyle bir saldırı tehdidi karşısında ülkemizin isteği üzerine bu kuvvetler Küba'ya yollanacak mıdır?»

Biz Bu Kuvvetlerin Çekoslovakya'ya Yollanmasını Gerektiren Acil Zorunluluğu Bilmekteyiz. Bu Kararı Veren Sosyalist Ülkeleri Kınamıyoruz

Biz bu kuvvetlerin Çekoslovakya'ya yollanmasını gerektiren acil zorunluluğu bilmekteyiz. Bu kararı veren sosyalist ülkeleri kınamıyoruz. Fakat, biz, devrimci olarak, bu ülkelerin dünya devrimci akımını etkileyen tüm sorunlarda aynı tutum içinde olduklarını iddia edemeyiz. Ülkemizin büyük bir tehlike karşısında bulunduğunu saklamamıza neden yoktur. Küba'ya karşı silahlı bir saldırıya taraftar olanlar ellerini sevinç içinde oğuşturmaktadırlar. Daha bugün bu konuda bir haber gelmiş bulunuyor.

Biz bu sonuçları nasıl gördüğümüzü açıklamalıyız. Bu muhtemelen egemenlik ilkesini ilgilendiren bir sorun mudur? Ülkemizi Yankee istilasına karşı korumuş olan ve koruyan, tesadüfen bir hukuk kuralı mı olmuştur? Buna kimse inanmaz. Bu bir hukuk kuralı sorunu olsa idi, devrim yüzünden çoktandır kalkmış olurdu. Bu dev-

rimi korumuş olan, onu mümkün kılan, bu halkın evlatlarının akıttığı kan olmuştur. Batista'nın eşkiyalarına ve ordularına karşı dövüşülürken akıtılan kan olmuştur. Ekim bunalımında ispat edildiği üzere devrimin savunulması uğrunda, son insana kadar ölmeye olan kararlılık olmuştur. Emperyalistlerin buraya manevra örneği bir çıkarma yapamayacaklarını bilmeleri olmuştur. Bu devrimi koruyan, soyut uluslararası planda kabul edilen bir hukuk kuralı olmamıştır.

Bu devrim, halkımızın birliğiyle, onların devrimci uyanıklığıyla, dövüşmeye hazır oluşuyla, devrimin ve ülkemizin savunulması uğruna son kişiye kadar ölme kararıyla korunmuştur.

Ben düşmanlarımızın bile, bu halkın yiğitliği veya yürekliliği konusunda herhangi bir kuşkuları olduğunu sanmıyorum. Bir ülkenin egemenliğini koruyan, bu ülke halkının onu kendisinin hissetmesi, ne pahasına olursa olsun onu korumaya kararlı oluşudur. Bizim devrimimizi ve daima mevcut olan emperyalizm tehlikesine karşı ülkemizin egemenliğini koruyan tamamen budur.

Emperyalistler, ülkemizi mahvetmek rüyalarından bir an için bile vazgeçmemişlerdir. Şimdi bu tehlikeler artacaktır. Bu nedenle şu anda, tam şu anda, çünkü her şey tam zamanında konuşulmalıdır, tutumumuzu, devrimci Hükümetimizin tutumunu ABD'ni dikkate alarak bir kere daha açıklayacağız. Bunu konuşmanın önemli olduğu sadece teorik ya da heyecan verici olmadığı bir sırada ve de Küba ile ABD'nin ilişkilerinin muhtemelen iyileşeceği spekülasyonunun ileriye sürüldüğü sırada yapacağız.

Devrimci Hükümet hiçbir zaman emperyalist ABD Hükümeti ile ilişkilerini en ufak bir düzeltme isteği göstermemiştir. Bu isteği duymamıştır ve de duymayacaktır. Ayrıca bu hükümetle görüşmelerde bulunmak isteği açık ya da kapalı, dolaylı ya da dolaysız göstermeyecek ve buna en ufak bir önem bile vermeyecektir. Bu tutum, bu ülke uluslararası jandarma, dünya gericiliğinin koruyucusu, devrimci akımın düşmanı, Vietnam'da saldırgan, Dominik'te saldırgan olduğu sürece devam edecektir. Küba Devrimci Hükümetinin tutumu bu olmuştur ve kesinlikle bundan sonra da bu olacaktır.

Hiç Bir Koşul Altında Ve Hatta En Zor Koşullarda Bu Ülke Amerika Birleşik Devletlerinin Emperyalist Hükümetine Yaklaşmayacaktır

Merkez Komitesi üyelerinin bildiği ve benimsediği gibi, bu ülke en zor koşullarda dahi Amerika Birleşik Devletlerinin emperyalist hükümetine yaklaşmayacaktır. Hatta böyle bir adım ile, devrimin sürekli varlığı ile emperyalist hükümete yaklaşma politikası arasında bir tercih yapılmayacaktır. Çünkü arkadaşlar, böyle bir ânın varolması devrimciliği durdurabilir.

Bir gün eğer, devrimcilik, kendi güvenliğini Yankee emperyalizmine teslim edecek olursa, o zaman halkımızın ve Merkez Komitesinin çoğunlukla tercih ettiği üzere, bu insanları ancak devrimle yok edebilirler.

Amerika Birleşik Devletlerinde ablukalara, saldırılara ve buna benzer şeylere karşı koyan dürüst ve ilerici kimseler vardır. Gerçekte böyle davranışlara sahip dürüst kişilere karşı bizim de dostluk duygumuz ve sevgi-

miz vardır. Bu kişiler, Vietnam Savaşına karşı oldukları gibi Birleşik Devletlerin emperyalist politikasına da karşıdırlar.

Fakat bu ülkenin hükümetine karşı bizim durumumuz açıktır. Bizler, ekonomik ilişkilerde, hatta diplomatik ilişkilerde kayıtsız olmayı isteriz. Onlar canice ablukalarını on yıldan beri sürdürmektedirler. Onlar bize bu ablukalara karşı savaşmayı ve devrimcilik hareketlerinden asla vazgeçmememizi öğretmişlerdir. Bugün kendilerinin de bildikleri gibi onların tehditlerinden korkmuyoruz biz. Bizleri ölüme mahkûm etmeleri kolay değildir. On yıldan beri görülmemiş çabalarla onlara karşı savaşmaktayız. Pekalâ, daha yirmi yıl, ya da bir hayat boyunca herhangi bir ilişki kurmadan çarpışmaya da hazırız. Tekrarlıyoruz: Yankee emperyalizminin, Yankee emperyalizmi olmaktan vazgeçmesine kadar, hangi koşullarda olursa olsun bekleyeceğiz. Bunun için de yeteri kadar sabrımız ve gayretimiz vardır. Bizim tutumumuz budur. Şuna da inanıyoruz ki, bu, başlı başına gerçek devrimci bir davranıştır.

Bizler, onların bizi yıldırmak isteyeceklerini biliyoruz. Bunu başaramıyacaklardır. Bu ülkede korku uyandırmanın çok zor olacağını göreceklerdir, çünkü, bu ülke son on yılda düşmanla yüz yüze yaşamayı öğrenmiştir.

Bir süredir döğüşmek zorunda kalmadık. Bu süre içinde gerçekten gergin bir durum çıkmadı ortaya. Şimdi son gelişmelerden bu yana, bazı haber ajansları, kuvvetlerimizin kısmî bir seferberlik durumunda olduğunu bildirdiler. Evet... hem de derhal! Çünkü hiç bir zaman gafil avlanmayacağız. Savaş felsefemiz bazı temel noktaları içermektedir. Savunmasız hiç bir zaman yakalayamıya-

caklar bizi. Gafil avlanmaktansa, pek çok silahımızın olmasını tercih ederiz. Bizler, her türlü koşullar altında gafil avlanmaya karşı tedarikli olmaya hazırlanmışızdır.

Bizim mücadele felsefemiz bir dizi temel kavramı içerir: Bizi hiçbir zaman savunmasız yakalayamayacaklar! Biz birçok uyanık kişinin bulunmasını bir sürprizin ortaya çıkmasına tercih ederiz. Ve biz her zaman —hangi koşullar altında olursa olsun— hazır bulunmayı, bütün kuvvetlerimizin uyanık bulunmasını bir sürpriz ihtimalini gidermek için isteriz.

Felsefemiz iyice bilinmektedir: Bu ülkede ateş komutu verilmeyecektir, çünkü bu komut daima yürürlüktedir. Hem de daima! Komuta gerek yoktur. Gereksizdir. Bizim rızamız olmadan kimse giremeyecektir bu ülkeye. Birinin, ilk andan başlayarak, üstesinden gelinmez bir direnme ve şiddet ile karşılaşmadan bu ülkeye girebilmesinin koşulları doğmayacaktır. Ateş açmak için komuta gerek yoktur.

Ayrıca bir saldırı anında, «ateş-kes» komutu da verilmeyecektir. Bizler herhangi bir şekilde teslim olmayı da kabul etmeyeceğiz.

Bunlar, Yankee emperyalizminin burnunun dibinde olan bizlerin felsefemizin üç ana noktasıdır. Halkımızın tümü, bu felsefe ile yoğrulmuştur. Son kişi kalana değin hayatlarını vermeye hazırdırlar. Bu, felsefemizin bir parçasıdır.

İnsanlar Şu Ya da Bu Şekilde Öleceklerdir. Kotü Olan Arkası Düşmana Dönük Olarak Utanç İçinde Ölmektir

İnsanlar şu ya da bu şekilde öleceklerdir. Kötü olan, arkası düşmana dönük olarak utanç içinde ölmektir. Bizler savaş canlısı değiliz, fakat devrimciler doğal nedenlerden çok, savaş meydanlarında ölmeyi tercih ederler. Doğal olarak biz, doğal nedenlerden ölümleri ortadan kaldırmak için savaşı kışkırtıyor değiliz. Devrimciler her zaman yapmak istediklerini ya da kendilerini en çok mutlu kılacak olanı yapamazlar, çünkü görevleri herşeyden üstündür.

Gerçekten de halkımızın bütünü bunun farkındadır — kimsenin bunun hakkında zerre kadar kuşkusu yoktur —. Bizim egemenliğimizi koruyan da aslında budur.

Emperyalistler bizi tehdit etmeye başlayacaklar. Gelecek, geçmişten çok daha eğlenceli olacak. Çalışmamızı ve kalkınma planlarımızı asla durdurmayacağız. Düşman

bunda bile başarı kazanamayacak. Bugünkü örgütlenme düzeyimiz planlarımızı uygulamamızda yararlı olacaktır. Bu planları ileriye yönelteceğiz, savunmamızı güçlendireceğiz ve savaş talimlerimizi arttıracağız.

İşte burada bir Brezilya gazetesinde bir oligarşi sözcüsünün söyledikleri karşımıza çıkıyor.

Gazete haberi şöyle: «Çekoslovakya'nın içişlerine Sovyet müdahalesi kapanmış ve unutulmuş gözüken Küba sorununu tekrar ortaya çıkarıyor.» Bu, dün çıkan Journal do Brasil'de uzun bir makalenin ilk cümlesidir.

Gazetede çıkan «Orada ve Burada» başlıklı bir yorum şöyle diyor:

«Rus birliklerinin Çekoslovak topraklarına girmesinden sonra dünya güçler dengesine ilişkin birtakım noktalar vakit kaybetmeden tekrar değerlendirilmelidir.

«Sovyetler Birliği'nin, komünist blokta bir ülkenin özgürlük tartışmasına göz yummasını kendi güvenliğine tehdit sayması gerçeğinin ışığında insan Küba'nın bu anlamda varlığını hatırlamadan ve düşünmeden edemiyor. Moskova'nın hoşgörüsüzlüğü, düzeni kaba kuvvetle ortadan kaldırması ile ispat edildi.

«Sovyetler Birliği, Çekoslovakya'nın kendi ideolojik etki alanında ortak bir bölge olduğunu kabul ederek halkların kendi kaderlerini tayin hakkı ilkesini lekelerse, aynı anlayış kıtasal birliğin özel çıkarlarına konu olan Küba'nın durumu için de uygulanabilir.

«İki durum arasında belli farklılıklar vardır. Bir kere Çekoslovakya ne sosyalizmin ilkelerinden koptu ne de bağlı olduğu bloka karşı çıktı. Sadece iç politikada boğucu diktatörlüğün katılığını ortadan kaldırdı ve sosyalizmde pek kapalı bulunan «özgürlük» kavramı konusunda bir tartışmaya yöneldi.

«Küba'nın durumu oldukça değişiktir: Küba Hükümeti'nin demokrasi ve özgürlüğe bağlı olan kıta ülkeleriyle bağları yoktur. Havana'nın komünist rejimi, istisna olmasından öteye Latin Amerika'daki demokratik düzeni bozmak için çeşitli gruplara malî yardım yapmak ve yıkıcılık ihraç etmek görevini yüklenmiştir.

«Sovyetler Birliği, özgürlük rüzgârlarının Çekoslovakya'da esmesine izin verdiği sürece, dünya, büyük güçlerin, blok liderlerinin yumuşak bir tutum izleyip, askerî müdahale yolunu tutmadığı inancındaydı. Fakat bu tablo umulmadık ve kaba bir biçimde değişmiştir.

«Sovyet vahşeti bütün ağırlığı ile Çekoslovakların özgürlük çabalarının üstüne düşmüştür.

«Küba'ya ilişkin durumda dünya sahnesinde güçler dengesini tekrar değerlendirme gereği nedeniyle değişmiştir. Küba sorunu yeniden ortaya çıkacaktır. Ve saldırmazlık ilkesine bağlı olan Brezilya, Rio de Janeiro Anlaşmasının belgelerine dayanarak, sorunun yeniden gözden geçirilmesini düşünecektir.

«Dün sabah olduğu gibi, Küba sorunu böylelikle başlıca sorun haline gelmiştir. Ve yanlış kanıtlara dayanarak gerçeklerden uzaklaşılmaması için yeniden gözden geçirilmesi gerekir. Avrupa'daki Sovyet saldırısının bir yanı Latin Amerika'yı da ilgilendirmekte ve durumun gözden geçirilmesini zorunlu kılmaktadır» diye bitiyor 22 Ağustos tarihli **Journal do Brasil**'deki makale.

Ve buna gerçekçi bir gözden geçirme diyorlar!

Küçük bir fark var **Journal do Brasil**'in bayları ile oligarklarm geri kalanları ile. O da birkaç saat içinde biz Küba'lı devrimcilerin Brezilya'nın en iyi birliklerini kıçlarına bir tekme vurarak defedeceğimizdir.

Ve Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti'nin en iyi birliklerine karşı Vietnamlılar gibi gerekirse yüzyıl dövüşeceğimize söz veriyoruz.

İşte küçük fark budur, emperyalistler ve oligarklar. Biz tutumumuzu memnunlukla böyle sürdürmekteyiz ve hiçbir tehditten korkmadan da böyle sürdüreceğiz.

PATRİA O MUERTE!
VENCEOEMOS!

